

Stem van brood en bossen

Bloemlezing uit het werk van de dichters & dichtersessen
van de Lappersfort Poets Society

OPDRACHT

Deze bloemlezing wordt liefdevol opgedragen aan Mark Braet en Melanie Vanbrughe, twee overleden dichters van de Lappersfort Poets Society.*

*De Lappersfort Poets Society is een kring van dichters en dichtersessen die de bezorgdheid voor de aarde in poëzie heeft gegoten. Net zoals in de film *Dead Poets Society* van Peter Weir ervaren zij de natuur en de bossen als een onmisbare bron van leven.

WELKOM

Omdat bossen en bomen geen stem hebben...

Dichters en dichters vinden je niet vaak op de barricades. Ze knokken met klanken, maar klinken zich niet vast in boomkruinen. Ze vechten met woorden en zinnen, met ritmes en beelden, maar niet met bulldozers en waterkanonnen. Het zijn stille schreeuwsters. Hun woede of vreugde is meestal ingehouden. Toch spelen ze hun rol. Ze houden dromen levendig. Ze geven eten en drinken aan idealen.

De stem van de dichters fluistert zich een weg naar het oor van de wereld. Ook wanneer stormen van protest zijn gaan liggen en iedereen zwijgt, blijven zij koppig fluisteren en formuleren. Ze richten standbeelden op voor gesneuvelden eiken, beuken en populieren, ze schilderen miniatuurtjes voor uitgestorven vogels en vertrappelde paddenstoelen. Ze hamsteren metaforen, ze bouwen machtige taalconstructies om het Lappersfortbos en Fort III in Borsbeek met het regenwoud te verbinden. Ze geven zuurstof aan het leven.

In 'Stem van brood en bossen' vindt u gedichten van heel verschillende dichters en dichters. Verzen van mensen die in Vlaanderen en ver daarbuiten bekend zijn, maar ook van lokale dichters en zelfs van actievoerders, die voor een keer niet in de bomen, maar in de pen klommen. De selectie leverde een heel gevarieerd, natuurlijk bos van gedichten op met stoere beuken uit één stuk, bloeiende heesters en tere zaailingen die nog verder moeten groeien. Er zijn lieflijke gedichten en genadeloze uithalen naar de kappers en heren van beton.

Doorbladert u even dit bos. Snuif de geur van een goedgekozen woord op, bemerk het haast onhoorbare geritsel van een in de juiste plooi vallende zin. Geniet van de zachtheid van een vrouwelijk rijm en het onverwachte perspectief van een enjambement. Ontdek hoe weerloos alles van waarde is. Vind even een rustpunt om morgen weer onvermoeibaar mee te strijden voor een wereld waar oude bomen als waardevol erfgoed gekoesterd worden, waar bossen uitzwermen en niet uitsterven. Zo'n wereld is geen luxe, maar een noodzaak voor elke mens. Hou van de bossen uit liefde voor de mens.

Peter Theunynck
Lappersfort Poets Society

AAN DE MINISTER 1

SLAPEN IN DE ARMEN VAN EEN BOOM

" Mijnheer, de minister, Ik schrijf U omdat ik niet meer weet wat ik kan doen om Reuzenbos te redden. U bent mijn, onze laatste hoop. Zonder twijfel bent u op de hoogte van ons probleem, want het gevecht voor het behoud van het bos is al vaak in het nieuws geweest. Reuzenbos ligt niet zo heel ver van ons huis. Wij, hebben er vaak gespeeld. Als je Reuzenbos heel goed kent, zoals wij, dan weet je dat dit bos niet mag verdwijnen. Op school horen we vaak over de oerwouden die vernietigd worden, de luchtvervuiling, het broeikas-effect en zo. Daarom kan ik helemaal niet begrijpen waarom Reuzenbos ook zou moeten verdwijnen. Het bos is van een heel rijke meneer en die wil er heel veel geld voor. Voor ons is dat bos heel veel waard en ik wil heel graag mijn hele spaarpot aan u geven als u niet genoeg geld hebt om het bos te kopen. Er is heel veel wat ik niet begrijp mijnheer de minister. Hoe kan het nu dat een bos misschien zal verdwijnen als zoveel mensen het willen behouden? En hoe kan het dat Lies, die echt een heel goed mens is naar de gevangenis moet en gestraft zal worden ? Omdat ze in dat bos ging wonen om te tonen hoe graag de mensen dat stuk groen willen behouden ? Om te tonen hoeveel ze ervan houden, hoe erg ze dat stukje groen nodig hebben ? Ik hoop, mijnheer de minister, dat u nu beter begrijpt wat hier eigenlijk gebeurd is. En dat Reuzenbos mag blijven. Heel erg bedankt dat u mijn brief hebt willen lezen. Ik hoop dat u een goede oplossing zult vinden."

Hanne

PS. 'Ja wij zijn de vrienden van het bos, van deze wereld vol levende wezens, waarin we zoveel plezier beleefden, zoveel droomden. Als ik niet zo jong was, dan was ik ook de hele tijd in het bos gebleven. Heel veel vraagtekens heb ik bij dit gebeuren in dit grootse levende bos : bij de vraag waarom iets dat zo duidelijk, zo simpel is zo moeilijk kan opgelost worden. Het comité heeft toch duidelijk aangetoond dat er in de stad ruimte genoeg is voor de kantoren die hier moeten komen, dat er zelfs flink wat leegstand is....'

(Fragment uit *'slapen in de armen van een boom'* Vlaams Filmpje van Ludo Enckels, met dank aan Uitgeverij Averbode - VF, jaargang 75/16 : 6.5.2005)

AAN DE MINISTER 2

BOEBOEKS

Geachte Minister Peeters,
Beste Kris,

Ik weet niet of u tijd hebt om strips en/of kinderboeken te lezen ? In de strip : 'Het Biezebos bedreigd' is duidelijk dat de Boeboeks een hekel hebben aan bedrijfsleiders en politici die zich in naam van het 'Geilige Geld' permitteren zomaar duizenden hectaren bos om te kappen.

De Boeboeks zijn het spuugzat. Nergens in dit land hebben ze nog enige zekerheid dat hun natuurlijk plekje veilig blijft. Iedere maand zijn er talloze Boeboekfamilies die verplicht worden hun groene nest te verlaten, omdat projectontwikkelaars samen met burgemeesters hebben beslist dat er bedrijven, woningen of appartementen in de plaats moeten komen. Ze begrijpen het niet meer... Waarom moeten zij, samen met vele andere dieren en vogels plaats maken, terwijl er zoveel huizen en fabrieken leeg staan en verkommeren ?

De Boeboeks zijn boos. En wie moet het vangen? Ondergetekende, want ik ben volgens hen mede-verantwoordelijk. Ik heb hen dan ook beloofd hun opmerkingen en grieven vandaag over te maken aan u, meneer de minister, in de hoop dat u daar wél iets aan verandert. Dus, meneer de minister, aub : doe er iets aan.

Meneer de minister, het lot van miljoenen Boeboeks, kinderen en volwassen burgers ligt in uw handen.

Beloof het ons : Bos Blijft Bos !

In naam van de Boeboeks, Marc de Bel

(Fragment uit '*de Open FSC-brief aan Minister Peeters*', 31/03/05.)

ADEMNOOD

Zachter
almaar zachter
klinkt de adem van onze wouden.

Wachten we op hun laatste zucht?

Ademloos?

Linda Van Mieghem

(Geschreven voor een actie van Greenpeace rond het verdwijnen van oerbossen,
gekapt voor de papierindustrie.)

APPELBOOM

Stel: de appelboom bloeit en de wind
verstrooit duizend witte blaadjes
in de omliggende tuinen en overal

waar ze de grond raken beginnen
appelbomen te bloeien en de wind
waait en verstrooit de witte blaadjes

onophoudend tot - een Hongaarse
rapsodie gelijk - de wereld althans
vanuit een baan om de aarde gezien

een witte, bloeiende appelboom gelijk.
Zou dat niet te mooi om waar te zijn?

Peter Theunynck

(Verschenen in een vroegere versie in '*Berichten van de Panamerican Airlines & C°*', Antwerpen 1997.)

BEZOEK AAN DE STAD

Zij bezochten de stad
met een glimmende koets.
Het paard snoof luider
dan gewoonlijk bij het horen
van hun stemmen,
de zwanen maakten kringen
in het water
en hier en daar viel er
een lindeblad vroegtijdig
van een boom.
Ze liepen uitgelaten
door de smalle straten,
kusten elkaar en kochten
snoep en bloemen
en 's avonds keken zij verwonderd
naar de dikke dekens
van klimop over de oude huizen
en de bibberende torens
in het zwarte water.

Patricia Lasoen

(Uit de bundel *'Het souvenirwinkeltje van Lukas'*, Uitgeverij Manteau 1972 – 2^e
druk 1978.)

BOMBARDIER

Nu de opgraving werd begraven, de sloop verbouwd,
de bomen gehard zijn uit hun zaagsel. Nu likdoorns,
eelt onze huid strelen, nu het verstoft, bladdert,
nu de verkruiemeling het brood vult dat we eten,

nu de ontbladering verwaait, het gevulde moeras
vaste voet ketent, kikkers ontslapen,
terwijl het niet regent op onze natte schouders,
begin oktober lentelicht ons herinnert en

de populieren hun hoogtevrees vergeten te vieren,
hun afstamming op de vrachtwagen, zijn
de straten, alle ramen van de stad
op de hoogte. Ze zwijgen hun monden vol,

bevragen hun antwoorden. Hun afwezigheid blijft
hier opdagen. Nemen wij dan de trein, ontrollen
wagons naar hun stations. En ontvolken
de aarde. De wereld is beter zonder ons.

Paul Demets

(Bombardier werd samen met Breinaaldwoud en Fabricom geschreven naar
aanleiding van het eerste publieke optreden van enkele leden van de Lappersfort
Poets Society, tijdens de week van het bos 2004, aan het Lappersfort.)

BOMEN ZIJN RIDDERS

Op een mooie Pinkster(maan)dag op de trein met onze kapersdochter Anna en twee vriendinnetjes. We zijn met Het Kapersnest op weg naar Het Lappersfortbos om de bomen te ridderen samen met het Groene Gordel Front, de Lappersforters en de Lappersfort Poets Society.

'Waarom moeten bomen geridderd worden, mama?'

Goede vraag. Onze dochter is gewoon mensen te ridderen die kost wat kost hun ding blijven doen, tegen de stroom in. Het ritueel is speels en ondertussen zijn de Ridders van Het Kapersnest een bont gezelschap. Eén ding blijft: Ridder van Het Kapersnest word je niet zomaar.

Als kaperskapiteine kan ik twee goede redenen aanvoeren om de bomen van Het Lappersfortbos te ridderen.

De eerste reden is persoonlijk. Ik herinner mij hoe ik na schooltijd thuiskwam. Het was voorjaar en ik was zeven. De twintig zomereiken die rond de weide voor ons huis stonden, waren allemaal omgezaagd. De machtige reuzen lagen tegen de grond. Weerloos. Met gebroken takken. Een slagveld dat mij voorgoed is bijgebleven. Mijn vraag - 'Waarom?' - is nooit echt beantwoord. Omdat bomen lastig zijn: ze verliezen hun bladeren en trekken beestjes aan? Omdat ze in de weg staan? Omdat kwajongens in hun kruin klimmen en er wel eens uit donderen? Omdat ze te veel schaduw werpen? Om het hout? Ik weet het nog altijd niet.

De tweede reden is historisch. Kijk naar Paaseiland. Een mysterieus eiland in de Stille Zuidzee met enorme beelden die met hun grote ogen als bewakers langs de kustlijn staan. De beelden zijn boomhoog. Sommige beelden zijn schijnbaar omgevallen. Maar schijn bedriegt: ze zijn neergehaald. Concurrerende stammen wilden kost wat kost het grootste standbeeld bouwen. Dat ze daarvoor de grote palmbomen moesten kappen om die beelden te vervoeren, was bijzaak. Bomen geven waterdamp af. Ze trekken wolken aan. Geen bomen. Geen regen. Geen gewassen. Geen eten. Geen kano's. Toen de Paaseilanders honger kregen, haalden ze in blinde woede een aantal van die beelden neer. De neergang van Paaseiland begon met een ecologische crisis. De oorspronkelijke inwoners zijn later, door contact met onze 'moderne' maatschappij, zo goed als uitgestorven. Stel je de wereld eens even zo voor: een ontvolkte, kale plek waar alleen nog de machtige gebouwen overeind staan.

Mensen hebben bomen nodig. Hebben bomen een eigenaar? De 'zonevreemde' bomen in Het Lappersfortbos zijn pionnen die kunnen sneuvelen in een economisch spel. De bomen te Flobecq op het terrein van Marcel Fort worden geofferd voor een stort in het hart van het oude d'Hoppebos. Zijn er geen grenzen aan 'eigendom' wanneer het milieu vervuult en de gezondheid van onze kinderen in het gedrang komt?

Bomen zijn wachters, bewakers, beschermers. Op plekken die door de mensen vergeten worden, kunnen zeldzame planten gedijen.

Bomen zijn ridders omdat ze kost wat kost hun ding blijven doen, tegen de stroom in. Maar bomen kunnen zich niet verdedigen. Wie voor de bomen opkomt, mag zich een Ridder van Het Kapersnest noemen.

Noëlla Elpers

(Verschenen als column in 'Milieurama zomer 2005' landelijk tijdschrift van de Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen. Op www.kapersnest.be lees je info over andere Ridders van het Kapersnest. Op www.ggf.be is een klankfragment te beluisteren van de riddering van de Lappersfortbosbomen; met dank aan de Brugse Stadsomroep.)

BREINAALDWOUD

Die levende ben ik. Een spreken dat ontwaakt
op een bed van naalden en de geur van hars.
Een raam dat uitzicht op me heeft.
In haar handen vertakt zich de kamer,

vangt het ritselen aan. Hoe zij uit haar
haren een kruin tevoorschijn kamt. Rond
haar enkels de grond die stolt. Het is
maar dat ik me een bast verbeeld,

opschietend groen dat haar over de schouders
valt, haar met dagorde bekleedt in een kamerjas.
En verdwijnt ze dan, zoals alleen zij
verdwijnen kan, in de ochtend voor de bijl.

Het tikken van naalden, een steek, steeds
verder. Licht is van wol. Dat werk daar
dat zij heeft opgezet, ik tel het, raap het op,
ontrafel tot de draad. De kamer een woud

waar geen boom rechtstaat.

Paul Demets

(FN had vroeger vlakbij het Lappersfortbos een vestiging waar breinaalden
gemaakt werden. En minder onschuldige munitie.)

BRIEF AAN DE SINT

Taximeter, Zomermeter, Groentje, boswitje, Bonte Bessenvlinder, Berkenpage, Eikenpage, Tauvlinder, Grote Weerschijnvlinder, Kleine Weerschijnvlinder, Wapendrager, Halvemaanvlinder... Rouwmantel.

Van vlinders, lieve Sint,
daar hou ik van.
Kan U mij een Blauwtje geven?
Of een Nijmeegse Kapel?

Een witje of een Weerschijnvlinder,
die vallen niet zómaar uit de lucht.
Als ik vlinders wil,
heb ik dus zeker rupsen nodig.

Kan U ook voor blaadjes zorgen?
Kunnen mijn rupsen eten!
En voor een boom?
Waarom die blaadjes groeien?

Maar zeg nu zelf, lieve Sint,
een boom alleen is toch maar niks.
Zou U mij vreselijk gulzig vinden
als ik U vroeg om een héél groot bos?

Eiken, Elzen, Ratelpopulier. Berkenbomen, Lindebomen en een Spaanse Aak.
Meidoorn, Sleedoorn, Vogelkers en Wilde Pruim. Essen, Wilgen, Beuken, Iepen...
hier en daar een Hazelaar.

En later laat dat nieuwe bos
dan wolken vlinders los.

Linda Van Mieghem

(Werd geschreven naar aanleiding van de derde Sinterklaasschoenzetting voor
bosaanplant en – Lappersfort – bosbehoud op het Brugse stationsplein 3 dec.
2004 en verscheen in 'De Seizoenen', het landelijke tijdschrift van Velt.)

BRUGES LA MORTE (HERFST)

Als het bos van het Lappersfort verdwijnt,
laten de bomen in Vlaanderen
hun bladeren tegelijk
vallen.

Bruges la morte

Als het bos van het Lappersfort weg is,
kan de industrie in Vlaanderen
weer opgelucht
ademen.

Flandre la morte

Wally de Doncker

(Voor Vlaanderen staat het Lappersfortbos symbool voor alle stukjes bos die in Vlaanderen dreigen te verdwijnen. Alle bomen in het gedicht zijn al solidair. Nu de mensen nog. De hoogste tijd! Vlaanderen heeft nu al de meest stinkende lucht van Europa. Of is het van de wereld?)

DANKZIJ STEMMIG VOGELKWARTET

Elk fladderfluitend – vogelbuikend - verenigingend vogelgezing
roept zo'n verder lichtig schuddebuikend - notenspringende heldendrang
luid sprankelhartig - met vier zo krachtig - achtvoetige engelaanhang
langs 'n zonnigturig - achttienurig - wolkmuzikaal tjiipbehang

want twinkelerend - stilte kelend babbelende vogelbekjes
en glinstersprankelend gekwater van kwetterende pluimengekjes
doen mij smachtend reiken naar elke versnieuwe geboren dag
zo blij dat ik hier toch als boom een extra dagje leven mag

Sabine Luypaert

(De gedichten van Sabine Luypaert zijn tevens on line op www.sabeluypaert.be)

DE BOMEN

Daar liggen dertig bomen geveld
langs de weg die leidt naar Veur'n
'k hè ze zien liggen en 'k hè ze geteld
en ik peinsde, hoe kan dat gebeur'n
want de wind kan hier al zo vreselijk loeien
en de vlakt' is zo bloot zo oneindig
en 't is voor nen boom al zo moeilijk te groeien
en der zijn d'r hier al zo bitter weinig

Daar liggen dertig bomen geveld
ik kon mijn oren eerst niet geloven
maar de kinders in 't dorp hèn 't mij verteld
en ik peinsde, dat is lelijk gelogen
want ze staan daar zo schone, mee met de wind
die komt van de zee daar in 't westen
bomen gelijk da'j z' hier nu nergens meer vindt
hoge kruinen met vogelnesten

daar liggen dertig bomen geveld
je moet daar niet om rouwen
want bomen zijn vals en plegen geweld
langs de weg zijn ze niet te vertrouwen
den eik is sterk lijk gewapend beton
en de populieren hèn een droge kele
platanen zijn schurftig en den olm ongezond
en de wilgen zijn d'r hier toch veel te vele

Daar liggen dertig bomen geveld
langs de weg die leidt naar Veur'n
'k hè ze zien liggen en 'k hè ze geteld
en ik peinsde, hoe kan dat gebeur'n
want de wind kan hier al zo vreselijk loeien
en de vlakt' is zo bloot zo oneindig
en 't is voor nen boom al zo moeilijk te groeien
en der zijn d'r hier al zo bitter weinig

Daar liggen dertig bomen geveld
ik kon mijn oren eerst niet geloven
maar de kinders in 't dorp hèn 't mij verteld
en ik peinsde, dat is lelijk gelogen
want ze staan daar zo schone, mee met de wind
die komt van de zee daar in 't westen
bomen gelijk da'j z' hier nu nergens meer vindt
hoge kruinen met vogelnesten

daar liggen dertig bomen geveld
je moet daar niet om rouwen
want bomen zijn vals en plegen geweld
langs de weg zijn ze niet te vertrouwen
den eik is sterk lijk gewapend beton
en de populieren hèn een droge kele
platanen zijn schurftig en den olm ongezond
en de wilgen zijn d'r hier toch veel te vele

daar liggen dertig bomen geveld

de wortels nog diep in d'eerde
verkapt en verzaagd voor een pootje geld
bomen van onschatbare weerde
ik probeer 't verdriet van de bomen te verstaan
daarom hè 'k dit liedje gezongen
nen boom is gemaakt om rechte te staan
met zijn armen naar den hemel gewrongen

Willem Vermandere

(Een 25 jaar oude liedtekst ons bezorgd door Willem Vermandere. Hij is uiterst actueel en gunt ons een blik op de bezieling van de groeiende groep burgers en burgeressen die in Vlaanderen meer dan ooit een politiek signaal geven aan het beleid! Een signaal dat industrie niet thuishoort in bos, natuur of open ruimte en de dringende vraag om werk te maken van de bescherming van het groene erfgoed dat ons nog rest... hier en in het Amazonewoud!)

DE HUISZWALUW

"Godganse dagen vliegend vliegen vangen;
Er rest geen ruimte zonder open bekje.
Van gloor tot gloor de lucht met vlucht behangen;
Het nest, dat pikt niets van een vrij vertrekje."
Thermiek, geroerd door schrille zwaluwzangen,
Zag na de avondval een hemels plekje.
De lucht richtte zich in een stromen recht
En zoog de zwaluw in de staande zuil.
Met open vleugels lag zij neergelegd
En in de draaiing hield ze het wit buikje schuil.
De luchtstroom steeg tot aan het firmament
En droeg de vogel in zijn sterrentent.

Don Fabulist

(De gedichten van Don Fabulist, Ridder-vagebond van het Kapersnest, zijn tevens online op www.donfabulist.be)

DE KLEREN VAN DE KEIZER

Hoeveel kleren heeft de keizer?

Zijn Brugse kasten hangen vol,
gebreide en sommige van wol,
zijn kasten hangen vol maar
naakt komt hij naar buiten.
Met de buidel van een hangbuik
en verkromde piemel staat hij
in ons Rijk vernaakt te kijk.

Hoeveel kleren draagt de keizer?

Zijn paleis hangt vol, gebreide
en soms geverfde voor de lol,
toch loopt hij bloot vermomd
in het Brugse stadhuis rond,
Ja het loopt hier aardig los
met die Blote Keizer en zijn bos.

Hedwig Speliers

(Maakt deel uit van '*My forest is a battlefield*', de Corpus Lappersfortus Litanie.)

DE ROERDOMP EN DE WILDE EEND

Rietpluimen wuiven
En maken op het water
Huiven voor de wind

"Kijk eens roerdomp naar mijn bonte veren",
Kwaakte wat luidbeks de wilde eend.
De roerdomp zweeg tussen het riet van meren
En dronk de lucht stokstijf en stil versteend.
Aan de oever kwekte zonder keren:
"Aanhoor het kwaakgeklank dat ons vereent."
De domp zag plots de vos die eenden at
En stilte nippend werd hij roerloos zat.

Don Fabulist

DE VERDWENEN STAMMEN

Steeds verder levend,
steeds sterker wordend,
krachtiger.

Verbannen uit de stad,
maar niet uit het hart.
Verstoten uit de maatschappij,
doch voor eeuwig genesteld in de ziel.
Verdreven in de woestenij
waar het leven hard en wild is.

herdacht in mythes
herrezen in legendes
bezongen in liederen
met liefde gemaakt
door hen
die hun daden, gedachten, idealen
herinneren, bewonderen, koesteren
als een kostbare schat

De overlevenden,
Gedwongen, gevluht,
verworpen, verscholen.
Onbewust bevrijd
door diegenen
die hen verwensten, verboden.

De verdwenen stammen;
zij leken verloren.
Thans in het heden
zijn zij terug
opnieuw herboren.

Joke Debaere

EEN BOOM

Een boom is minder dan
een mens zegt men maar in
het landschap evenzeer afwezig.

Telkens een gat een bres
in de muur van populieren
voorbij de rivier en on-
gedicht voor vele jaren.

Vandaag veel jaren later
de bossen van mijn kinderjaren
vergaan blijven bestaan
in het voorland waarin zij
levende doden zijn.

Wereld zo onbewoonbaar
dat ik werkelijker woon
in landschappen lang al
voorbij vergaan zoals de tijd.

Willy Spillebeen

(Uit : *'De geschiedenis van een Steenbok'*, P, 2002.)

EEN POPULIER

1.

Een populier nog lang niet hakrijp
met zijtakken aan gladde stam
reikt naar het wisselend licht.
Homerisch ligt rondom het land.

Paarden en runderen ronde stenen.
De heuvels van de bossen blauw.
De horizon soms krokusgeel
soms wijnrood als een avondzee.

In het lover van de jonge boom
ruisen de legers van het mensdom.
Zolang de toekomst meegaan zal
voeren ze oorlog in de wind.

2.

Een populier nog lang niet hakrijp
en als dié jonge boom de mensen.
Komt op een keer een man voorbij.
Houthakker van zijn vak is hij.

Hij gunt de boom geen enkele blik
maar slaat zijn bijl die blinkt en klinkt
met al haar tanden in de bast.
De boom valt waar hij liggen blijft.

Een tijdlang zal de aanwezigheid
van de afwezige boom daar staan.
Heel even mist het land daarna
de simpele rimpeling van een lijn.

Willy Spillebeen

(Uit: *'De geschiedenis van een steenbok'*, P, 2002.)

ERUDIET

Blad na blad na blad beschrijft
een kruin steeds weer zichzelf.
Stamboom die geworteld in het donker
luchtigheid in bladstilte verpakt.

Blader in dit boek met open einde.
Hoor soms het gelispel van wat wind,
spraakgebrekkig als het seizoen alweer
leenroerig wordt. Nieuw hoofdstuk.

De stilte van bijvoorbeeld canada's
is zo veel sterker dan het rillen
van een kaarsenvlam en Frieser
dan het zinderen van hoogzomer.

Een boom telt uit zijn blaren
zo lang de voorraad warmte strekt.
Uitbundig houdt hij ze in toom,
tot het okert in zijn hoofd.

Uitgelezen gooit hij ze daarna
te grabbel - boekenbeurs van blaren,
vergeeld en gesigneerd - en houdt ontdaan
zijn raamverhaal alsnog tegoed.

In kruidigheid van herfst
en holst van winter harkt hij
met een accolade hun verscheiden samen.
Tegen loden luchten wordt hij rustig röntgen.

Zo spiegelt hij zichzelf en zijn gemis
aan wat zijn wortel altijd wist:
dat vele blaren wel een boom bepalen,
maar bij ontstentenis niet echt ontbreken.

Want alles komt terug en niets
gaat zomaar heen. Een boom berust
in al zijn blaren die hij neer laat sneeuwen
en blijft zichzelf in rijm en kou getrouw.

Stammen zweren samen tijdens middeleeuwen.
Boom na boom na boom herhaalt het bos
steeds weer zichzelf. Verse inkt
vertakt zich tot verhoopt gemis.

En dichter bij vergeten van wat was
krijgt een oud verhaal zijn nieuwe glans.
Wit en onbeschreven wordt onbeschrijfelijk
groen in het geblader tussen regels.

Het rilt van spanning als vanouds.
Tussen stammen woedt een warme oorlog
in patronen van gesuisel en geruis.
Nieuwe wind glipt door hun vingers.

Van hak op tak dicteert de lente haar bewind.
Zo valt het cliché weer eens mee:
wit was altijd schoon, maar groen is jong.
Een erudiet vergeet zijn klassiekers niet.

Joris Denoo

(Dit lange boomgedicht verscheen in een brochure in Keerbergen toen Joris Denoo er laureaat was van de Poëzieprijs 1998.)

FABRICOM

Staal heeft een plan. Het hamert zijn wil
waar dauw met bosgroen vergadert
en slaat zijn platte hand op tafel, een vlam
in de pan. Staal heeft een gezicht. Niet

te onderscheiden in het ochtendlicht.
Bestond staal in het wild, een jager dan
die, van zichzelf verzadigd, wel wat wil
met lood, maar liever alles voor hem uit

ziet vluchten dan zelf te kijken in starre
ogen, het gerafeld vel van een dierlijke dood.
Staal maakt ons koud. Begint ons aan te raken,
gaat over onze tong. Hoe staal dan

naar binnen gaat, zoekt naar ons vuur,
ook onze vlammen likt, onze as eet op de duur.
Dat staal zijn wij. Glanzend lonkt het graf.
Maar hier geworteld te zijn, niet van elkaar

te onderscheiden, bedrijven wij. Het is
onze natuur: nooit af.

Paul Demets

(Fabricom is één van de bedrijven – deel Suez-holding - die de omgeving rond
het Lappersfortbos sieren.)

GELUKZOEKER

De kier in de kast
waardoor je kunt kijken
geeft uit op een beetje geluk
Pak het niet af
't is maar klein
'k heb al zo veel gegeven
Gun het zodat
het kan groeien
en delen
Een kijkgaatje, wat ik zie
zint me met melancholie
Als dit geluk
toch even hier kon blijven
enkel om naar te kijken.

Melanie Vanbrughe

GOD IS EEN SPOOK

moeder was van wilg en zon, verstrikt in de fall-out van het leven
als een klavier dat de vingers van de violist vervangt
als klimop op zoek naar zijn oorsprong
trekt mijn bloed naar haar graf, geen eik die nog bloeit
de maan roert in de wolken, een vliegtuig strekt zijn pootjes uit
hier was het bos: bij De Oude Uil naar beneden gaan

toekomst wist hier verleden uit, een zwart gat: dit was de stad
ik kruip in de vlier, Vrouw Holle is niet groen of ethisch verantwoord
bedek mij met parelmoer om het spectrum te reflecteren
zing voor de reine kwart en voor de uitpuilende aars van een gier
op het kerkhof als een kwint die drie dingen kan – is van de baan
nu ik de weg vind om te verdwijnen, het spoor om te vergaan

al ademde en blies ik tegelijk, ik ratel niet, ben geen sprinkhaanzanger
hoogstens een rosse nachtegaal, hoog en laag – merels fluiten mooier
alarm: als smeewortel ben ik door een bij gebeten, telegeleid
als een houtsnip balts ik boven de kaalslag *or or oror psi tik*
vader was Baron Blauwborst, moeder een echte koekoeksbloem
bij Het Verloren Water werd ze verliefd op een vijverloper

deed nog wat nevel in mijn sokken, glimt nog na – de misthoorn
december plant de mei, met speeksel van een cicade sla ik verbeten
een toon aan bij de koele kikers, de luit niet melig maar gespleten
als klimop op zoek naar zijn oorsprong
als een snaar die de muzikant doet rillen
voor mijn schuilhut, voor mijn havenkom

Peter Holvoet-Hanssen

(Werd opgenomen in 'Spinalonga. 44 gedichten', uitg. Prometheus, Amsterdam, 2005.)

HANDBOEK VAN DE BOSBEZETTER

In de bomen wonen: daar moet je huizenhoog voor inzetten.
Zeldzaam dier als lef.

Oud maar teder tapijt tegen touw en balken, zacht ondergoed voor de wintereik.
Bulldozer- noch kettingzaagproof: tegen kwaadwil helpt het beste Perzisch niet.
Streektaal voor de merels, hazelnootcake voor de kleine vliegende eekhoorn.
Spiegeltjes en kralen voor de krijgers van Minos, zo kaal onder hun kepies.

Balken, planken en palletten, multiplex (wat een hemelmuziek in die platen).
Dekzeil, bedspiralen (voor de vederlozen), ramen met kozijnen om de zon
die Zeppelin over het Fort te zien en al de nachtelijke pirouettes
van de vlammende vleermuisfanfare. De ochtend zal naar kerosine smaken.
En de projectontwikkelaar zegt tegen haar:
'Martine, ik ga hier dik mijn kost verdienen!'

Vanwege geen vleugels klimmateriaal: gordels, klimtouw, karabijnhaken, achtjes:
hoe sierlijk die rastafari's hoog door het bladerdak deinen. Te licht bevonden
voor de grond, te lief, te luchtig, te lichtvoetig voor de heren van beton.
Maar met hun lock-ons om zo lastig. Zo armlastig als beton. Ze hebben het
gezocht – aldus de armen van de wet. Hun cellen kraken van de nadorst.

Durf en dikhuid tegen die heiligste huisjes van ons. Heilige Fokker. Kap voor ons.
Heilige haven. Kap voor ons. Distributie en diamant. Kap voor ons. Heilige
middenstand. Kap voor ons. Met mijn auto om de krant. Kap voor ons. Mijn
charter naar Ibiza. Kap voor ons. Mijn vrouwke nog een pizza. Kap voor ons.
Een building voor een bos. Kap voor ons. Voor astma, leukemie en vorst.
Kap voor ons.

Jezusnagels (groot). Tuinkaarsen en slaapmatjes, Sokken en emmers. De sultan
en de olifant op sokken het land uit. De massa schreeuwt van "kap voor ons".
De olifant crepeert van kap voor ons. Krijgt mensen op zijn hand, de menigte
tot bloedens toe verwant. Van kap voor ons. We zijn spektakelvolk en laf.
We zijn het koren niet, het kaf. We zijn niet de beloning maar de straf.
Van kap voor ons. Kap voor ons.

Van de laatste boom bevrijd het land, zo skinheadglad en biljartvlak,
zo lintbebouwd, en nachtbevlucht, zo vlinderleeg en autostradedicht.
De middenstand regeert het land. Erger dan tevoren. Staat van beleg.
Staat van beton. Staat van asbest. Staat van varkensmest.
Frieten, biefstuk en amfetamine. En op zondag: kotkonijn met kerosine.

Peter Theunynck

(Opgedragen aan de bezetters van bos Fort III Borsbeek, Hutsepotbos, Hoppebos
en Lappersfortbos. Werd geschreven naar aanleiding van de politie-ontruiming
van het bezette bos Fort III te Borsbeek, 9 augustus 2006.)

HEREN VAN HET BOS
(Lappersfort Poets Society)

Wat zeg je, 3,5 ha kappen? Wie kappen?
Wat kappen? Waarom kappen?

Dat ze beginnen, die heren, met zichzelf te kappen.
Verdomd, er zijn kappers genoeg om ze te kappen.
Dat ze hun luizen kuisen, dat ze zich laten wassen,
friseren, golfkrullen, het kan ons niet schelen.
Maar bossen kappen. Wat zeg je, 3,5 ha bos kappen.
Je moet durven, de zee kap je toch ook niet.
De golven, wie kapt ze? De schuimkrullen
wie durft het aan?

Wat zeg je, 3,5 ha kappen? Hebben ze geen gekapt genoeg?
Dat ze zichzelf kappen, kappers kunnen ze vinden om elke hoek.
Maar laat ze mijn bos met rust, mijn bos verlangt rust, het is
een rustig bos. Laat het met rust zoals ik rust verlang.
Lang al naar bosrust verlang.

Roestige heren zijn het, zeg het, roestige heren zeggen we,
die onze bossen kappen om er onzin te poten, onzin
te planten: beton, beton, beton en nog eens beton.
Van beton zijn die heren, hersenen van beton
hebben die heren. Betonnen heren
zijn het. Ze hebben een gat van beton
en een pik van beton en een maag
van beton. Van breed beton zijn ze.
Kortom , Heren van Beton.

Maar wij zijn Heren van het Bos.

Hedwig Speliers

(Werd verspreid naar aanleiding van de uitreiking van de Vlaamse Cultuurprijzen
in het Brugse Concertgebouw, 21 februari 2005.)

HET KAUWENBOS

Honderd kauwen
vertelden
duizenden
verhalen
in het bos.

Achter mijn huis.

Ik zweeg
en ik luisterde met de bomen mee.

Twee mannen
rooiden
een vierde
van de bomen
in het bos.

Achter mijn huis.

Ik keek
en ik huilde met de bomen mee.

Duizenden
verhalen
verdwenen
met de kauwen
uit het bos.

Achter mijn huis.

Wally de Doncker

(Het kauwenbos(je) bestaat niet alleen in mijn gedachten. Het bestaat echt. Jammer genoeg zijn de kauwen verdwenen samen met een deel van het bos. De ziel is weg, het is er nu té stil geworden. Is het een wiskundige of een filosofische stelling: $Lappersfortbos - 2/7 = 1 / (\text{slecht gevoel}) ?$)

HOPEN

Hompe dompe stompepoten:
alle deuren zijn gesloten.

'k Wil dat ze weer open gaan,
mensen in het zonlicht staan.

Allen hebben licht vandoen
zoals jij en ik een zoen.

Laat ons toch de kinderdromen,
want als straks de reuzen komen
ons bedelvend onder macht,

moeten wij uit alle kracht
--hompe dompe-- blijven hopen
anders gaat geen deur meer open!

Mark Braet

IK WOU DAT IK EEN POP WAS

...Pros gaat hijgend op bed liggen.
De kamer ruikt naar de tijd van de bomen.
Pros ligt met zijn ogen open.
Hij denkt na over wat hij morgen gaat klaarmaken.
En hij moet zijn hemd nog strijken.

Tijdens de nacht vellen de houthakkers de bomen aan de overkant.
'Hou op!' wil hij nu schreeuwen,
maar er komt geen geluid uit zijn keel.
De bomen vallen.

De toppen reiken tot aan zijn voortuin.
Pros wordt zwetend wakker.
Hij is te onrustig om nog in bed te blijven liggen en neemt een flesje pils uit de kast.
In het duister staat hij voor het raam.

'Lekker?' vraagt een vertrouwde stem.
'Ja, Annie,' zegt Pros zonder op te kijken.
Ze neemt hem met beide armen vast en legt haar hoofd tegen zijn schouders.
'Heerlijk,' rilt hij.
Hij knippert met zijn ogen.
Staat hij hier nu al zo lang?

De zon was nog niet eens opgegaan.
En toch schijnt ze fel.
'Hé?' zegt hij, 'Kijk, Annie.
De bomen staan er weer.
En ze zingen opnieuw kleurige liedjes.'

Annie drukt zich zacht tegen hem aan.
'Nee, Pros, hier zijn ze nooit weg geweest.'

Wally de Doncker

(Fragment uit *'Ik wou dat ik een pop was'*, Wally de Doncker, Davidsfonds/Infodok, 2002.)

KORTSTONDIG IS DE REIS

Zo nu en dan
voel ik de nood
aan opluchtende woorden
als : nevellandschap in de
bleke ochtend - compleet met
populier en oude boer
met pijp en pet
zich blijgezind behevend
naar Café "Vissers Voetweg".
Zoals : bombardementen stopgezet
of gijzelaars tijdelijk vrij.
Zoals : koolstronken blinken weer
na langverwachte regenbui zoals
de rode daken waarin
hier en daar één glazen dakpan
flikkert in de zon.

Patricia Lasoen

(Uit de bundel *'Een zachte wrede, okerbruine dood'*. Uitgeverij Manteau-Brussel
1975-2e druk 1978.)

LAAT ER EEN TUIN ZIJN

Laat er een tuin zijn
waar de bladeren heel traag
vallen, menig maal
hun laatste landingsplaats

bepalen, alvorens
de aarde juist te raken
waar ze in het verlengde
van hun vrije val ligt.

Laat het mijn tuin zijn
waar de wereld eeuwig blijft
haperen tussen zomer en herfst
tussen vallen en opstaan.

Peter Theunynck

(Verscheen in een vroegere versie in '*Berichten van de Panamerican Airlines & C°*', Antwerpen 1997.)

LAPPERSFORTBOS

Bossen hebben een bovenkant, boven bossen
kun je in bovenaardse steden wonen zonder
dat de stad je pijn doet, zonder de wonden
van de wereld. In de glimlach van het plantengroen
en aan de schaduw zonder weerga is elk weerwerk
een akte van geloof, nagenoeg genade.

Maar net onder die bovenkant, binnen bossen
is het bladerdak de adem waarop de afstand
van kabouterstappen traag wordt afgelegd,
de voeten meten in het mos de maat van reuk
en aarde, de stappen zijn hun stap in goud waard.
Laarzen zijn er teveel aan, leegte en laagte
zijn leerzaam voor wie hongert naar hoogte.

Ook bossen hebben een onderkant, varens
slorpen alle gevaren op, laten hinden en konijnen
uit hun greppels en hun hindernissen komen,
hun springen is een bidden in het wild, het schot
dat hun velt is het zoveelste teken van begrip
aan onbegrip, dat hun begrip onbegrepen is.

Hedwig Speliers

(Werd geschreven naar aanleiding van de politie-ontruiming van het bezette
Lappersfortbos, 11 augustus 2001 – 14 oktober 2002.)

LENTE

Eén krokusje kleurt Brugge.
Marginaal.

In de winter.

Het Lappersfort kleurt Vlaanderen.
Marginaal.

Tot de lente komt.

Wally de Doncker

(Werd geschreven naar aanleiding van het Driekoningen-bosbesluit van Minister Peeters, driekoningen 2005. Heel vlug daarna kreeg het Lappersfortbos een weg, loodsen en kantoren op zijn dak.)

MIDZOMERNACHTSDROOM

ze mochten
elkaar

ze konden
elkaar

niet aanraken

niet kussen

de steden
de bossen

het vlakke land
was te diep

de laatste bosring
is nu ontsloten

ze reiken
elkaar

de hand

ze kussen
elkaar

op de mond

de bossen
de steden

ze dansen

ze zingen

rond de droom
van het
Lappersfort

Wally de Doncker

MIDZOMERNACHTWENS

Schuifel barvoets
door het koelbedauwde gras vannacht
in het maanlichte laar
nog voor de dageraad je haar verguldt
en vlij je zongebrende tintelende wang
tegen gegroefde schors
van gekroonde, door hulst geschramde eik
en voel hem ademen door je huid.

Het steedse reilen zij ver vannacht
en ver het woelen, het joelen,
verbannen het zuchtige zoeken,
verzwonden de jacht.

Hurk neuriënd neer op de heuvelflank
tussen lavendel en johannesbloem
en schep volhandig aarde
waarmee je dij en borst beregent,
bezegent,
want aarde sterft niet
zomin als bron, zomin als zon.

Bedwelm je, bloeiend Litha-kind
in de midzomernacht.

Herman J. Claeys

(Litha: in de West-Germaanse overlevering staat Litha voor het einde van de heerschappij van de Eikkoning over het halfjaar van de wasdom, dat nu vervangen wordt door het halfjaar van het tanen dat tot de winterzonnwende door de Hulstkoning wordt geregeerd. Het is de aangewezen overgangstijd voor helende rituelen.)

NEEN AAN HET BLOTE BOS

Wat moeten we met het woordje groen?
Het is bos, boom, plant maar ook gif.
Waar loopt denken over in doen?
Zoveel vragen tegen ons middenrif.

Waar loopt de dag over in de nacht?
Is er een hemel en vooral is er een hel,
en bestaat die dan uit pure onmacht,
of kunnen we ze afwenden op bevel?

We zijn keizers en willen zo graag
kieren zien dansen in een zoele wind,
maar onze lede ogen zien hoe gestaag

de luchtmetalen eik en beuk ontkleden
hoe het geldgif zijn slinkse weg vindt,
er nog slechts geboren wordt met keizersneden.

Hilde Keteleer

(Maakt deel uit van '*My forest is a battlefield*', de Corpus Lappersfortus Litanie.)

ODE AAN HET LAPPERSFORTBOS

Krijtwit is het landschap
van half verzonken beemden
en vermolmde schuren.
Sponzig de olmen en grijs
de wilgen als vage penseelvegen
in het verdronken aquarel
van fletse toonwaarden.

Mijmerend over terzines,
kwatrijnen en sonnetten
herbos ik mijn geest met
een handvol zaden.

Paul Saccasyn

(Geschreven naar aanleiding van de nacht van de duisternis 2006. In Brugge vertrok aan het stadhuis een fakkeltocht van stad naar bos. Nog steeds in het teken van 'red hut bos!'.)

OP EEN DAG DOKEN ZE OP EN ZWERMDEN UIT...

We gaven ze te eten van onszelf.
Op een dag waren ze verdwenen.
Maar ze bleven. 's Nachts worden
we bezocht in onze eigen,
vreemdkleurige dromen.

Peter Verhelst

OUR TREES

It looks as if the pigeons
Will be nesting in our tree
Ere long. Frequent dawn sorties
In all directions seem to say
These birds have not fallen prey
To the Disease. Will we be here
To pick up the chick this year
When it falls from its soft bed?
We're lucky to have this house,
Made mostly from old timber
Sawn from the bare countryside
For which Flanders is famous.
Smoke signals from Lappersfort
Remind this human hermit
How precarious existence is.
Her foot lands on the floorboards.
The paper it takes to write
This poem comes from somewhere.
Mailing it pollutes cyberspace.
I can't see the wood for the trees.

Marcus Cumberlege

OVER-BRUGGEN

kom terug
kom in zomerse tooi
in het gewaad van liefde

kom terug
ziel van hoop die ons prikkelt
in het tederste licht van zon

alle bloei van herinnering
blijft met mij verweven
begeestert mij telkens onverwacht
om verder te gaan

om over kloven van het "ongehoorde"
bruggen van verwantschap te slaan

slinger dan, o stad,
je straten en kanalen
rond de hals van pleinen en wijken
van parken en fonteinen

gooi, door de spoorslag
van het vreemde bevlogen,
nieuwe glorie in je grauwste stegen
zo zinkt elke omheining in het niet

de dag lijkt op de nacht en
elke avond daartussen
een fonkelspel van rode wijn
de wereldwijde broederschap

schenk ons dan de bekers overvol
en laat ons het vreugdelied
zingen zo luid
en van zo'n verrassend refrein

dat elke omwalling openvalt
in velden en bossen van onthaal
door vrede overbloeid
een veelkleurige levensgloed

Geert Tuerlinckx

POET FLU

When will the poets be extinct?
The hedgehogs have it coming to them
In twenty-five. The survey claims
Our fields afford no habitation
For Mrs Fuzzypeg and Rabbit Grey.
Clare wrote about them in his day.

When will the poets be extinct?
This one is going to the doctor
To have his prostate checked today.
Butterfly on a bicycle,
He'll probably be crushed in traffic
Before some woman gets him in her arms.

Keep smiling, poets, your turn comes
Next. After a few more hard-earned lines
The galaxies inside your skulls
Will burst like pomegranates into flower.
Extinction becomes distinction
When feathered friends flock together.

Marcus Cumberlege

POPULIER

I

Zo lenig is de knotwilg niet,
die plumpe lome Oblomow
die staat te mokken aan een sloot,
de Salix alba, een gesjeesde clown
die naar zijn modderpoten staart.

Zijn broer, de lepe populier,
een danig opgeschoten knaap,
mag defileren in een laan
in het paasbest van zijn trois-pièces.

Hij wil een heel eind hogerop,
giraffe van de bomen zijn,
een chique boom van louter hals
die reikhalzend naar sterren kijkt.

O dunne ober, magere markies
die aardig en gedistingeerd
naar eender welke handkus nijgt
-de wind haast biddend om excuus-

en zozeer populier moet zijn.

II

Geen hemel die het horen kan:
Daar, in zijn twijgen, borrelt sap.
Daar popelt iets als marsmuziek
van zijn immense populierenverdriet.

Daar hangt zijn trillend espenblad
dat vlijtig leert hoe ruisen moet
in bedelbrieven naar de grond
waarvan nooit antwoord komt.

Maar waar zijn lange longen hangen,
in deze slankste aller stammen,
daar piept iets dat niet piepen mag.
Daar piept de *Populus tremula*.

Alsof hij in zijn zachte bast
al allerlei scharnieren weet
van prullenkist of keukenkast.

Zo piepen kan een knotwilg niet.

Luuk Gruwez

(Verscheen in '*Bandeloze gedichten*', De Arbeiderspers, Amsterdam-Antwerpen,
1996.)

ROZENBLOEDJE

Roos, wees gegroet
ontluik in tegenspoed

geen boom – die nog tuurt
wolkendoorn verstikt de buurt

roos roosje bloed
alles komt toch goed

kind sterft een eeuwigheid te vroeg
vader verdrinkt zich in de kroeg

roos roosje bloed
alles komt toch goed

al word je in een vaas gezet
moeder komt nooit meer uit het bed

Roos Roosje bloedt
nooit komt iets nog goed

de tijd strikt ons met een list
dromen rotten uit de kist

Frau Rosenblut
wij blazen in het roet
kommt alles wieder – gut

komt het ooit weer goed

weet het niet, mijn bloed
vraag het aan de doorn
die de roos behoedt

Peter Holvoet-Hanssen

(Werd opgenomen in 'Spinalonga. 44 gedichten', uitg. Prometheus, Amsterdam, 2005.)

TOEGEPAST SCHRIJVEN

Oude zonden gooien lange schaduwen
van zich af. Ik werd geboren
en geen onvertogen woord
bereikte ooit de eindstreep
van mijn mond of hand
tot ik leerde spreken, schrijven.
Dan was het hommeles.
'Het is gezien –
het is niet onopgemerkt gebleven.'
Ik voerde het woord als was ik God
in het diepst van mijn gedichten.
Ik liet het sneeuwen in het holst van zomer
en zond putje winter ansichten uit Apenland.

O lieve gekte,
vlinder uit een achtertuin in Tokio
die een aardbeving in San Francisco aansteekt,
ik dwaal hier godverdomme weldoorvoed
en enigszins hoogopgeleid buiten westen rond,
het Grote Meesterwerk in mij bevroedend,
terwijl het bruin en zwart gewapper alom
van kiespijn getuigen in dit Vlaand'rendom.

Wat moet ik doen als dichter?
Naast een inkomen eisen
en ijveren voor een lyrische middenstand?
Ik zou het niet weten, bij God,
tenzij dit: ze zijn allemaal zot.
Want Anton aus Tirol
eist nu zijn tol.

Kunnen wij daar iets aan doen,
in het tandenknarsend groen?

Joris Denoo

VERMOEIDE BOOM.

Aan de uiterste rand van het park
ligt een vermoeide boom
hij ligt neer in het gras
en steunt op zijn elleboog
als ligt hij te lezen;
de andere arm reikt omhoog
in een vergeefs gebaar van
'kom'.

Patricia Lasoen

(Ongepubliceerd, wel opgenomen in '*Park en Poëzie*' –catalogus Middelburg
2006.)

UITSTOOT

Bossen zullen nooit meer eeuwig zingen want
de holle hoest van nimfen heeft hun lied ontstemd.

Zelfs de saters, steriel en impotent, kotsen hun
besmette zwammen uit.

Maar het genetisch intellect roept zijn sjamanen op,
van Kyoto tot Johannesburg
en kijk : reeds zijn de reuzenpopulier en de mega-eucalyptus
in de maak : stormbestendig, virusvrij en UV-werend.

Nu de nimfen nog : gepantserde amazones
met geschubde lenden en wij, de sater-robocops uit roestvrij titaan
en de winst is gered en de toekomst verzekerd,
zowaar ik humanoïde heet

Daniël Van Hecke

VERANDEREN IN EEN OUDE BOOM

Langzaam veranderen in een oude boom
met diepgegroefde schors
die zijn takken stil opwaarts laat hangen
in de grauweheid van het industriële luchtgevaar.

Natriumgeel verlichte autowegen
strada's naar de toekomst
tunnels in de velden van het aloude verleden
waar vogels apocalyptisch opvliegen
opgeschrikt wegvlugten, hun nesten verlaten
weg van een naderende kanker.
Zullen zij rust vinden bij het stille, vertrouwde water?
Zij zullen stervend zijn en , eenmaal gestorven, weergevonden worden
zij zullen het vijfde gebod worden.

Zo zie ik langs de winderige weg van het leven
nog af en toe even
overweldigende bloesems
met klimop begroeide gevels
en hekken in hengsels, ijzer - verroeste eeuwen
hengsten in vlammenzeeën.
En zie jij niet de ziekenhuislampen
in al die neonwitte kamers?
Zie jij niet mensen wegwandelen in de avond
in de diepte van kathedralen?
En hoor jij niet het kraken van
kantelende canada's door de kettingzaag?
Hoor jij dan niet het wegschuiven van stoelen in lege zalen?

De gongslag klinkt als een herinnering
de herinnering aan de her - innering
dat in de nacht van de aarde het zaad steeds kiemend is
in dagen beschaduwde door wolken
op de winderige weg van het leven.

Marcel Vyt

(Komt uit het manuscript: *'In de voetsporen van Kahlil Gibrans Karavaan'*,
oktober 1981.)

VOORBARIG AFSCHEID VAN DE BUNT

woongebied van de buizerd,
van rietgors en wielewaal,
land onder water
waarin mijn as moet verstrooid

schuiloord voor koekoek
en uilen waar de fazant
klapwiekt 's morgens
als een verbolgen portier

rustoord in het ruisen
van de troostende populier,
de blauwe heesters in de avond
wanneer de hazen hun leger
verlaten en dansen op het veld

lustoord met parels van dauw
in de handpalm van het hoefblad,
hondsdraf en plomp weven hun kleed
van weemoed om de verdwenen
schaduw van de notelaar

woongebied van de buizerd
dat ik meedraag in de verte,
waar dromen peilen naar de palen
onder een woning van gras en dovenetel
en leem strijken over de biezen
van het heimwee: ze huisvesten
het lijfsbehoud van de lijster

land onder water, woonboot
op het water, brandend
met de zon die het hoofd
buigt voor de nacht

erfgebied van de buizerd,
een boot trompt in de nevel,
het ruisen buigt voor de overmacht,
ik huiver met gesloten vuist

Staf De Wilde

(Verschijnt in '*Van toen en thuis*', een verzameling poëzie en proza – 2007.)

VROEGER WAS EEN BOS

Wat is dat geruis?

Het gehuil van een boom, jongen.

Wat is een boom?

Een vogelhuis van bladeren, jongen.

Wat zijn bladeren?

De gedichten van de twijgen, jongen.

Wat zijn twijgen?

Het zwerfhout van de takken, jongen.

Wat zijn takken?

De smekende armen van de stam, jongen.

Wat is de stam?

Wat al niet huist in die knoestige bast, jongen.

Wat is bast?

Wat de schors scheidt van het hout, jongen.

Wat is hout?

Planken met nerven en kwasten, jongen.

Wat zijn planken?

In de haven gestapeld regenwoud, jongen.

Wat is regenwoud?

De laatsten der Mohikanen, jongen.

Wat zijn Mohikanen?

Leven van je tomahawk, jongen.

Wat is vroeger?

Vroeger was een bos, jongen.

Peter Theunynck

(Werd speciaal geschreven voor het Groene Gordel Front, de nu al legendarische bosambassadeurs van Brugge en Ommeland.)

WAAR IS, DAAR WAS

Trek de pijl uit mijn hart, laat varen de ikpersoon
ontspan je hemelboog, treed mee buiten de oevers
we planten kikkerpoelwoorden op dodenakkers
onze zinnen wapperen in de wind voor dit kind
hoort het paard van Sinterklaas op haar vliegende fiets

De wind vertelt d'histoire van het Lappersfortbos
van lapje bos tot fort, aan d'overkant van 't vaartje
koning eik, prinses linde, trawanten van het mos
vechtend tegen hakbijl, pletwals, oprukkend beton
regendruppels als naalden en de stervende zon

Jonge bomen vervangen zomaar niet de oude
reuzen – vossen zijn voortvluchtig en dassen hebben
koude neuzen – wachtend op de bus waar de beuken
(kruinen zo groot als 't wortelgestel) elkaar steunden
fopzwam ondergronds een kous maakte voor de boswilg

Strijk een lucifer voor de populieren die hier
tierden, voor de blauwe schicht van het ijsvogeltje
(ook vogels kunnen high worden), voor de plooirokjes
die hier zwierden en zoals het vuur het hout beklimt
en sap dat uit de stam komt zweten: zeg dat het niet

waar is, het bladergeruis werd geen verkeersgeraas
de gordel geen stalen long – levend hout, levend vuur
van kist tot as: waar een toren stond, krast nog de kraai
boomklevers op uitkijk waar de struikrovers klommen
aan 't Zuidervaartje, aan d'overzijde van de brug

Brugge, 3 december 2004

Peter Holvoet-Hanssen

(Werd speciaal als noodgedicht voor het Lappersfortbos geschreven naar
aanleiding van de derde Sinterklaasschoenzetting te Brugge. Tevens opgenomen
in 'Spinalonga. 44 gedichten', uitg. Prometheus, Amsterdam 2005. Meer info op
www.kapersnest.be)

ZWANGER VAN EFFECT

Glinsters vogelwoorden
werden zwanger van effect
uit sfeer getrokken

vurige stilte
rijp van geduld
kaapte kundig
essentietranen
in dauw gewassen

een gekke mus
vrolijkte verliefd
haar landgoed
een nieuwe dag binnen

toen kwam Fabricom

Sabine Luypaert

ZWERFVUIL

Een
zachte kern
met blanke pit
ontstoft met gratie
oude hunkeringen tot
ze vaal maar glanzend
hun nieuw moment de
gloire kunnen tegemoet
gaan als sleutelbloemen
in volle bloei. Het lijkt
madness maar in de sterke schoonheid
van de natuur, genietend met luide
smak, kreunen mensen
hun goedkeuring
-`als ze
daarna
hun rommel maar niet
laten slingeren'
denkt
een
trotse
eik –

Sabine Luypaert

---

rechten : In Il Postino is er een gesprek tussen Pablo Neruda en de posbode waarin gezegd wordt dat teksten de schrijvers niet toebehoren maar hen die ze nodig hebben. In dit geval de zonevreemde bossen en bomen van Vlaanderen. Desalniettemin gaat onze dank naar de dichters en de dichtersessen die belangeloos hun mogelijke rechten reserveerden voor het goede doel.

dank : onze dank gaat naar de vele tienduizenden Bruggelingen en Vlamingen die zich op één of andere manier ingezet hebben voor het integraal behoud van het Lappersfortbos. Speciale dank aan de boekhandels de Reyghere en De Meester die deze dichtbundel in de rekken wilden zetten naar aanleiding van de week van het bos www.weekvanhetbos.be . Een warm hart zullen wij altijd blijven voelen voor de mensen die de boom N kropen : bij deze : een duurzame pluim voor alle Lappersforters. Tevens dank aan onze sponsors die deze bloemlezing mogelijk maakten.
